

ข้อบังคับ

การประชุมรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การดำเนินโครงการรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงตรา
ข้อบังคับการประชุมรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในประกาศสภาจำลองเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“โครงการ” หมายความว่า โครงการรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“ประธานสภา” หมายความว่า ประธานรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“รองประธานสภา” หมายความว่า รองประธานรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“สภา” หมายความว่า รัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“ประธาน” หมายความว่า ประธานของที่ประชุมรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการของรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“บริเวณสภา” หมายความว่า อาณาบริเวณอันเป็นขอบเขตของรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ ที่ทำการของ
รัฐสภาจำลอง จุฬาฯ และ ให้ความหมายรวมถึงสถานที่สำหรับใช้เป็นที่ประชุม รัฐสภาจำลอง จุฬาฯ
เป็นการชั่วคราว และ อาคารที่ทำการของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ ด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“การประชุม” หมายความว่า การประชุมรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

“ที่ประชุม” หมายความว่า ที่ประชุมรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ และ ให้ความหมายรวมถึง ห้องประชุมด้วย

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคลผู้รับหน้าที่ในการดำเนินการโครงการรัฐสภาจำลอง จุฬาฯ

ข้อ ๔ ให้ประธานสภาจำลองรักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจออกระเบียบ

เพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภา

ข้อ ๕ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในตำแหน่งประธานสภา และรองประธานสภา เป็น ประธานสภา และรองประธานสภาโดยตำแหน่ง

หมวด ๒

หน้าที่และอำนาจของประธานสภา รองประธานสภา และหน้าที่ของเลขาธิการ

ข้อ ๖ ประธานสภา มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นประธานของที่ประชุม และต้องวางตนเป็นกลางระหว่างการปฏิบัติหน้าที่
- (๒) กำกับดูแลการดำเนินงานของสภา
- (๓) ควบคุมการรักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุม ตลอดถึงบริเวณสภา
- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อกิจการของสภา
- (๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๗ รองประธานสภา มีหน้าที่และอำนาจช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภา หรือมีแต่ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มิมีรองประธานสภาสองคน ให้รองประธานสภาคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ ๘ เลขาธิการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภาและคณะกรรมการครั้งแรก
- (๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานในการประชุม
- (๔) จัดทำรายงานการประชุมและบันทึกการออกเสียงลงคะแนน
- (๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาเอกสารต่างๆ ข้อมูลและสถิติของสภา
- (๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด
- (๘) สนับสนุนการประชุมและการดำเนินงานของสมาชิก
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

คณะกรรมการประสานงานร่วมสภาจำลอง

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประสานงานร่วมรัฐสภาจำลอง” ประกอบด้วย ประธานสภาหรือรองประธานสภาที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบคน โดยกรรมการประสานงานให้เป็นตัวแทนจากพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน ทุกพรรคอย่างน้อยพรรคละหนึ่งคน หลักเกณฑ์ และสิทธิประโยชน์ของคณะกรรมการประสานงานร่วมสภาจำลอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๑๐ กรรมการประสานงานร่วมสภาจำลอง พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) สภาสิ้นอายุ หรือสภาถูกยุบ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) พ้นจากการเป็นสมาชิกรัฐสภา

(๕) มีการแต่งตั้งกรรมการประสานงานร่วมสภาจำลองคนใหม่แทนคนเดิม

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการประสานงานร่วมสภาจำลอง มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาดำเนินการหรือประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประชุมและกิจการของสภา

(๒) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๔

การประชุม

ส่วนที่ ๑

วิธีการประชุม

ข้อที่ ๑๒ การประชุมย่อมเป็นการเปิดเผย

การประชุมเปิดเผย บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด และประธานสภาต้องจัดให้มีการเผยแพร่รายงานสรุปการประชุมทางสื่อหรือสารสนเทศอื่นที่ประชาชนทั่วไปสามารถรับได้อย่างทั่วถึง

ข้อที่ ๑๓ การกำหนดให้มีการจัดการประชุม ให้ปฏิบัติตามข้อต่อไปนี้

(๑) การประชุมครั้งแรกหลังจากเปิดสมัยประชุมสภา ให้เป็นไปตามที่ประธานสภากำหนด

(๒) การประชุมครั้งต่อไปให้เป็นไปตามมติที่สภากำหนดไว้ แต่ถ้ามีเหตุอันสมควรประธานสภาสามารถสั่งงดการประชุมได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือหรือแจ้งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามเหตุสมควร

(๓) การนัดประชุมทุกครั้งต้องทำเป็นหนังสือ ยกเว้นเมื่อประธานได้บอกกล่าวในที่ประชุมไว้แล้ว

(๔) ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ให้เรียกประชุมได้

ข้อที่ ๑๔ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

(๔) เรื่องที่ค้างพิจารณา

(๕) เรื่องที่เสนอใหม่

(๖) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้ แต่จะจัดไว้ก่อนเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วไม่ได้

ข้อที่ ๑๕ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อที่ ๑๖ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการลงชื่อ การนับองค์ประชุม และการเริ่มประชุมมีดังต่อไปนี้

(๑) ก่อนเข้าประชุมทุกครั้งให้สมาชิกผู้เข้าประชุมลงชื่อในเอกสารหรือระบบสารสนเทศตามที่จัดไว้

(๒) เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา จึงจะเป็นอันครบองค์ประชุม

(๓) เมื่อมีสมาชิกลงชื่อครบองค์ประชุมและมีสัญญาณให้เข้าประชุมแล้ว ให้ประธานดำเนินการประชุมได้

(๔) เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว หากจำนวนสมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานต้องสั่งให้เลื่อนการประชุมตามประธานเห็นสมควร

(๕) เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานได้นั่งลง

ข้อที่ ๑๗ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธาน ให้เลขาธิการ หรือเป็นผู้ที่สมาชิกเห็นสมควรให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานชั่วคราวในที่ประชุม

ข้อที่ ๑๘ ผู้ใดต้องการจะกล่าวถ้อยคำใดต่อที่ประชุม ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้ว จึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธานเท่านั้น การกล่าวถึงบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ประธานจะกระทำมิได้

ข้อที่ ๑๙ ประธานมีอำนาจปรึกษาหารือที่ประชุมในปัญหาใด ๆ กำหนดวิธีการตรวจสอบ องค์ประชุม สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุมหรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยไม่ได้สั่งอย่างใด และไม่มีรองประธานสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม
ข้อที่ ๒๐ รายงานการประชุมทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาการประชุม ที่ขาดการประชุม และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนแต่ละเรื่อง

ข้อ ๒๑ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้ เป็นหลักฐาน
รายงานการประชุมที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุม
ที่ยังมิได้มีการรับรอง ให้เลขาธิการเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้นแทน

ข้อ ๒๒ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน
บุคคล รวมทั้งกิจการสภา ที่ได้กล่าวหรือปรากฏในการประชุมก็ได้

ข้อ ๒๓ ให้เลขาธิการเป็นผู้พิมพ์และโฆษณารายงานการประชุม เพื่อเป็นการเปิดเผย โดยอาจมีการ
เผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นด้วยก็ได้

ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ

ข้อ ๒๔ ญัตติ หมายถึง เรื่อง ปัญหา หรือประเด็น ที่สมาชิกสภาเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภา
เพื่อให้มีการลงมติในเรื่อง ปัญหา หรือประเด็นดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีความหมายว่า ข้อเสนอใด ๆ ที่มีความมุ่ง
หมายจะให้สภาลงมติหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะให้ปฏิบัติหรือดำเนินการอย่างไรต่อไป ญัตติทั้งหลายต้องเสนอ
ล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา และต้องมีจำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคนให้ประธานสภาบรรจุ
ญัตติเข้าระเบียบวาระการประชุม

ข้อ ๒๕ ญัตติขอให้สภาตั้งคณะกรรมการทำการศึกษาค้นคว้า เรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และ
อำนาจของสภา สมาชิกที่เป็นผู้เสนอต้องมีจำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๒๖ ภายใต้บังคับข้อ ๒๕ ให้ประธานสภาบรรจุญัตติเข้าระเบียบวาระการประชุม

ข้อ ๒๗ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้พิจารณาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอเปลี่ยนแปลงระเบียบวาระการประชุม

(๓) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๘ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

(๑) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๒) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริง
หรือแสดงความคิดเห็น

(๓) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๔) ขอให้เลื่อนการปรึกษาหรือพิจารณา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามไม่ให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้อีก
ข้อ ๒๙ หากในวันนั้นมีการอภิปรายของตนอยู่ จะไม่สามารถเสนอญัตติขอให้ปิดอภิปราย และยกเรื่องอื่น
ขึ้นมาปรึกษาหรือพิจารณาได้

ข้อ ๓๐ การพิจารณาร่างกฎหมายจะไม่สามารถเสนอญัตติขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณาได้

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา ให้ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๒ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองญัตติแสดงการรับรองโดยวิธี ยกมือขึ้นพันศีรษะ

ข้อ ๓๓ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติหรือการถอนญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระ การประชุม
จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมจากประธาน

ข้อ ๓๔ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรองจะกระทำ
เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม ในกรณีที่ประธานสภาสั่งบรรจุ ญัตตินั้น
เข้าระเบียบวาระการประชุมแล้วจะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากประธาน

ข้อ ๓๕ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว การเสนอญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกัน จะกระทำ
มิได้ ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้เสนอความเห็นไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้เสนอความเห็นไม่อยู่ ในที่
ประชุมโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือความเห็นนั้นเป็นอันตกไป การมอบหมายให้ชี้แจง
แทนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ส่วนที่ ๓ การอภิปราย

ข้อ ๓๖ การอภิปราย หมายถึง การกล่าวถ้อยคำในเชิงแสดงความคิดเห็นและปรึกษา ในที่ประชุมสภา
ภายใต้ข้อบังคับการประชุมฉบับนี้

ประธานเป็นผู้ควบคุมดูแลให้การอภิปรายเป็นไปโดยเรียบร้อย

เมื่อเสร็จสิ้นการอภิปรายหรือปิดอภิปราย จะมีการลงมติหรือไม่ขึ้นอยู่กับการระบุไว้ในญัตติที่เสนอ

ข้อ ๓๗ ผู้เสนอญัตติหรือกรรมาธิการซึ่งได้ส่งความเห็น มีสิทธิอภิปรายก่อน แต่ถ้ามีหลายคนให้เป็น
อำนาจของประธานในการอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว กรรมาธิการซึ่งได้ส่งความเห็น หรือ
กรรมาธิการผู้รับมอบหมายจากกรรมาธิการซึ่งได้ส่งความเห็น

ข้อ ๓๘ ให้สลับกันอภิปรายของทั้งสองฝ่าย ฝ่ายเดียวกันสามารถอภิปรายต่อกันได้ก็ต่อเมื่ออีกฝ่ายไม่มี
ผู้ใดอภิปราย และการอภิปรายไม่สนับสนุนหรือคัดค้าน สามารถทำได้โดยไม่ต้องสลับและไม่จำเป็นต้องเป็นฝ่ายใด
ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก่อนก็ได้ แต่ให้คำนึงถึง ผู้เสนอญัตติ กรรมาธิการ
ผู้ส่งความเห็น และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๓๘ การอภิปรายของสมาชิกในสภาไม่มีเอกสิทธิ์คุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สมาชิกต้องปฏิบัติตาม
รัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่นอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๓๙ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อยวนเวียน ขี้ชาวก หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านในที่ประชุมฟัง โดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม เว้นแต่ประธานจะอนุญาต

ข้อ ๔๐ ห้ามผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้าย หรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลที่สามโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๔๑ ห้ามผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือวาจาอันเกี่ยวข้องกับแนวคิดหรืออุดมการณ์ที่ขัดกับหลักการและระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือการกระทำใดที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคมขึ้นในอนาคต

ข้อ ๔๒ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้

ข้อ ๔๓ สมาชิกผู้ใดต้องการประท้วงว่ามีการฝ่าฝืนข้อบังคับ ให้ยืนและยกมือขึ้นพ้นศีรษะ ประธานต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงหรือไม่

คำวินิจฉัยของประธานถือเป็นเด็ดขาดและคำวินิจฉัยของประธานต้องมีอิสระแห่งการวินิจฉัยโดยปราศจากการชี้นำจากบุคคลอื่น

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

ข้อ ๔๔ เมื่อมีผู้ประท้วงตามข้อ ๔๓ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนหรือตามคำวินิจฉัยของประธานได้ ถ้าผู้อภิปรายออกไปจากที่ประชุมโดยไม่ถอนคำพูดตามคำวินิจฉัยของประธาน ให้ประธานบันทึกการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุม

ประธานมีสิทธิเชิญสมาชิกที่ฝ่าฝืนข้อบังคับข้อ ๔๓ ออกจากที่ประชุมได้

ข้อ ๔๕ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย

(๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุม วินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๔๗ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามผู้ใดอภิปรายอีก

กรณีที่ที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องนั้น สามารถให้ผู้ซึ่งมีสิทธิอภิปรายก่อนคนใดคนหนึ่งในแต่ละญัตติ มีสิทธิอภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะประชุมจะลงมติ

ข้อ ๔๘ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูด หยุดพูดและ นั่งลงทันที หากสมาชิกคนใดฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ประธานสามารถสั่งพักการประชุมสภาหรือเชิญสมาชิกคนนั้น ออกจากห้องประชุมได้ ให้ประธานบันทึกการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับไว้ในรายงานการประชุม

ส่วนที่ ๔ การลงมติ

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่จะต้องมีมติของสภา ให้ประธานมีสัญญาณให้สมาชิกทราบ เพื่อแสดงตน และตรวจสอบองค์ประชุมก่อนลงมติ

ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๔๙ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเสียงข้างมากเป็นหลัก ถ้าหากความเห็นของที่ประชุมมีตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๐ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนขอให้กระทำการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ

ในกรณีที่สมาชิกเสนอญัตติให้ลงคะแนนลับตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกในที่ประชุม ให้ถือเป็นเอกสิทธิ์ที่จะลงคะแนนโดยเปิดเผย

การออกเสียงลงคะแนนจะกระทำแทนกันมิได้

ข้อ ๕๑ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนหรือระบบสารสนเทศสำหรับลงคะแนนอื่นตามที่ประธานกำหนด

(๒) เรียกชื่อสมาชิกตามหมายเลขประจำตัวสมาชิก ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคลตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๓) ให้ออกเสียงลงคะแนนด้วยการยกมือขึ้นหรือลง

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หากขัดข้องให้เปลี่ยนเป็นวิธีตาม (๒) หรือ (๓) ตามที่ประธานกำหนด
การออกเสียงลงคะแนนตาม (๒) หรือ(๓) ให้ประธานเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าหกคน เป็นผู้ตรวจนับคะแนน

ข้อ ๕๒ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนหรือระบบสารสนเทศสำหรับลงคะแนนอื่นตามที่ประธานกำหนด

(๒) ใช้บัตรออกเสียงลงคะแนนโดยการเขียนเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในช่องทำเครื่องหมายตามประเด็นที่จะออกเสียง

ทั้งนี้ การดำเนินการตาม (๑) และ (๒) ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ที่ประชุมกำหนด
ให้นำความในข้อ ๕๑ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๓ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนนอาจออกเสียงลงคะแนนได้ ก่อนประธานสั่งปิดการนับคะแนน

ข้อ ๕๔ เมื่อได้นับคะแนนเสียงแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดที่กฎหมาย หรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้ประกาศมติต่อที่ประชุมจากผลการออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีลงคะแนนลับ แล้ว ให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงหรือลบข้อมูลการออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๕๕ ผู้ใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้อำนาจแก่ผู้ใดที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญ หรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๕๖ ให้เลขาธิการจัดทำบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไว้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นเพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป เว้นแต่การออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

หมวด ๕

กรรมการ

ข้อ ๕๗ คณะกรรมการ เป็นองค์กรภายในสภาที่ประกอบด้วยบุคคลที่ได้รับเลือกจากสมาชิกสภา หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาที่สภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการสอบสวนหรือศึกษาเรื่องที่ สภามอบหมาย และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาให้ทราบ

ข้อ ๕๘ คณะกรรมการต้องจะเป็นสมาชิกสภา โดยมาจากรายชื่อที่คณะกรรมการประสานงานร่วม รัฐสภาจำลอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือตามที่คณะกรรมการของแต่ละพรรคการเมือง

ข้อ ๕๙ ให้ตั้งคณะกรรมการตามมติในที่ประชุมสภา แต่ละคณะประกอบด้วย กรรมการมีจำนวน ไม่น้อยกว่าสิบห้าคนแต่ไม่เกินยี่สิบห้าคน

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการได้ไม่เกินหนึ่งคณะ และสมาชิกทุกคนไม่จำเป็นต้องเป็น กรรมการก็ได้

จำนวนสมาชิกในคณะกรรมการ ต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับ อัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภา ของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

เมื่อคณะกรรมการจะกระทำการ พิจารณาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ให้ คณะกรรมการรายงานให้ประธานสภาทราบ โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๖๐ การแต่งตั้งคณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ไม่เกินจำนวนกรรมการ การ เสนอนั้นต้องมีจำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

การเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่คณะกรรมการประสานงานร่วมรัฐสภา
จำลอง จุฬาฯ เสนอตามบัญชีรายชื่อกรรมการของแต่ละพรรคการเมืองโดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับ
อัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

ข้อ ๖๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน
กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม ยกเว้นกรณีที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องมี
กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๖๒ การประชุมคณะกรรมการ ให้นำข้อบังคับที่เกี่ยวกับการประชุมมาใช้บังคับโดยอนุโลม
ให้คณะกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยบุคคลผู้มาดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ประธานกรรมการ

(๒) รองประธานคณะกรรมการ

(๒) โฆษกคณะกรรมการ

(๓) ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

(๔) ตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น

ให้ประธานคณะกรรมการ มาจากมติของที่ประชุม โดยต้องได้รับเสียงข้างมากจากสภา

ให้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือแต่งตั้งบุคคลตาม (๒) และ (๓) ในที่ประชุมกรรมการ

การเลือกตั้งหรือแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) และ (๕) เป็นไปตามสำนักงานประธานสภา และสำนักงาน
เลขาธิการสภากำหนด

ให้คณะกรรมการแต่ละคณะมีเลขานุการประจำคณะกรรมการ โดยให้แต่งตั้งจากข้าราชการ
สำนักงานเลขาธิการสภาตามรายชื่อที่เลขาธิการเสนอ

ข้อ ๖๓ เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ หรือมีแต่ไม่อยู่หรือไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่
ได้ ในกรณีที่มีรองประธานคณะกรรมการหลายคน ให้รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ
หน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้ารองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๖๔ คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในหน้าที่ และ
อำนาจของคณะกรรมการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง แล้วรายงาน คณะกรรมการ
ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกระทำกิจการ หรือศึกษาเรื่องใดไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้
ประธานคณะอนุกรรมการขออนุญาตขยายเวลาต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคน โดยให้ตั้ง จากบุคคล
ที่เป็นกรรมการในคณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จำนวน
นอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ ทั้งนี้ ให้รองประธานคณะกรรมการชุดนั้นเป็น
ประธานคณะอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

คณะอนุกรรมการจะเป็นสมาชิกสภาหรือไม่ก็ได้

การเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอตามบัญชีรายชื่อกรรมการของแต่ละพรรคการเมืองโดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

ให้คณะอนุกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งหรือแต่งตั้งบุคคลมาดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) รองประธานคณะอนุกรรมการ

(๒) ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

(๓) ตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากอนุกรรมการในคณะนั้น

การเลือกตั้งหรือแต่งตั้งบุคคลตาม (๒) เป็นไปตามประธานสภา ฝ่ายวิจัย และสำนักงานเลขาธิการสภากำหนด และให้เลขานุการประจำคณะกรรมการเป็นเลขานุการประจำคณะอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

ข้อ ๖๕ ในการประชุมคณะกรรมการ สมาชิก และผู้ซึ่งประธานของที่ประชุมคณะกรรมการอนุญาต มีสิทธิในการเข้าฟังการประชุม

ข้อ ๖๖ ให้เลขาธิการประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ บริเวณสภาหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้สงวนความเห็นมาชี้แจงประกอบญัตติหรือความเห็นเป็นการล่วงหน้า

ข้อ ๖๗ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด สามารถขอสงวนความเห็น ในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๖๘ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำการศึกษา เรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำ ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้บุคคลใดแถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากประธาน

ข้อ ๖๙ ถ้าสภามีมติให้คณะกรรมการใดกระทำการศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด หากคณะกรรมการนั้นกระทำไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการต้องรายงาน ให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ข้อ ๗๐ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) สิ้นอายุ หรือสภาถูกยุบ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) บรรลุนิติภาวะในการตั้งกรรมการ

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) ขาดการประชุมสองครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่ได้แจ้งเป็นหนังสือ ให้ประธานคณะกรรมการทราบ

ข้อ ๗๑ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง ให้ประธาน คณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภา เพื่อขอให้สภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลงตามบัญชีรายชื่อที่เสนอแก่สภา

หมวด ๖

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๗๒ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

(๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติให้เสนอมาพร้อมบันทึกประกอบตามวรรคหนึ่ง หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้กำหนดโดยชัดแจ้ง

หมวด ๗

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๗๓ ห้ามกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนต่อการประชุมสภา

ข้อ ๗๔ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูดในที่ประชุมห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้กล่าวขอภัยในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมโดยมี หรือไม่มีกำหนดเวลาในครั้งนั้นก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภานำตัวออกจากสถานที่ประชุมของสภาหรือออกไปให้พ้นบริเวณ

ข้อ ๗๕ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุม หรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุม ตลอดข้อห้ามของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

หมวด ๘

บทสุดท้าย

ข้อ ๗๖ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีจำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ยี่สิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกในที่ประชุมก็ให้ใช้ได้

ข้อ ๗๗ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อได้วินิจฉัยแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๘ ให้ประธานโครงการเป็นประธานสภาทั้งก่อนและหลังวันประกาศใช้ข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีการประกาศตามข้อ ๕ แห่งข้อบังคับฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

รพีพัทธ์ สงวนพันธ์

ประธานโครงการรัฐสภา